

 <p>ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ Συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης</p>	<p>ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ 4/2017 (άρθρο 77 παρ. 3 Ν. 3852/2010)</p>
---	---

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ 4/2017

Προς

1. τη Διοίκηση Οικονομικών Υπηρεσιών
2. Τμήμα Δημοτικών Προσόδων

Κοινοποίηση

1. Γραφείο Δημάρχου ioannidis@kozanh.gr
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
bougiotopoulos@kozanh.gr
3.

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Η συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης δέχθηκε την με αριθμό πρωτ. 17763/24-4-2107 αναφορά η οποία έλαβε τον αριθμό 6 στο βιβλίο καταγγελιών στο μητρώο του συμπαραστάτη. Ο καταγγέλων,, κατέθεσε στην αρμόδια υπηρεσία (Διοικ. Οικον. Υπηρεσιών - Τμήμα Δημοτ. Προσόδων & Δημοτικής Περιουσίας) στις 22-8-2016 το με αριθμό πρωτ. 37613 αίτημά του σχετικά με τη δυνατότητα χρήσης τρίκυκλου ποδηλάτου για κινητή διαφήμιση επί του κεντρικού πεζοδρόμου της πόλεως της Κοζάνης. Έλαβε αρνητική απάντηση από την αρμόδια Υπηρεσίας στις 4-4-2017. Ο

καταγγέλων, με την παρούσα αναφορά του στον συμπαραστάτη, διαμαρτύρεται για την καθυστέρηση της Υπηρεσίας να απαντήσει εντός του νόμιμου χρονικού πλαισίου και ζητάει τη συνδρομή του συμπαραστάτη του δημότη και της Επιχείρησης, προκειμένου να εξεταστεί, εάν πληροί τις προϋποθέσεις για να λάβει αποζημίωση λόγω της καθυστέρησης αυτής.

Αρμοδιότητα του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης

Σύμφωνα με το άρθρο 77 παρ. 3 του Ν.3852/2010 (Πρόγραμμα “Καλλικράτης”), ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης δέχεται καταγγελίες άμεσα θιγόμενων πολιτών και επιχειρήσεων για κακοδιοίκηση από τις υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις του Δήμου και διαμεσολαβεί για την επίλυση των σχετικών προβλημάτων. Ο ανωτέρω δημότης επηρεάζεται από τη συμπεριφορά της Υπηρεσίας και ως εκ τούτου η αναφορά του πρέπει να εξεταστεί παραπέρα.

Νομικό Πλαίσιο

Στο **άρθρο 4 παρ. 1 περ. α΄** του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του **ν. 2690/1999** (Α΄45), όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (Α΄44) και, ακολούθως, με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 (Α΄102), ορίζονται τα εξής: «Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, **οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαίνονται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών**, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10) ακόμη ημέρες».

Στο **άρθρο 5 παρ. 1 και 6** του ίδιου Κώδικα ορίζονται τα ακόλουθα: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις ...6. Η χρονική προθεσμία για τη χορήγηση εγγράφων κατά τις παραγράφους 1 ... ή την αιτιολογημένη απόρριψη της σχετικής αίτησης του πολίτη είναι είκοσι (20) ημέρες».

Το δικαίωμα αυτό του πολίτη είναι συνταγματικά προστατευμένο δυνάμει του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος : «3. Η αρμόδια υπηρεσία ή αρχή υποχρεούται να απαντά στα αιτήματα για παροχή πληροφοριών και χορήγηση εγγράφων, ιδίως πιστοποιητικών, δικαιολογητικών και βεβαιώσεων μέσα σε ορισμένη προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των 60 ημερών, όπως ο νόμος ορίζει. Σε περίπτωση παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής ή παράνομης άρνησης, πέραν των άλλων τυχόν κυρώσεων και ένομων συνεπειών, καταβάλλεται και ειδική χρηματική ικανοποίηση στον αιτούντα, όπως ο νόμος ορίζει.»

Ο Νομοθέτης κατά το παρελθόν είχε θεσπίσει το **N. 1943/1991** σύμφωνα με τον οποίο ο πολίτης μπορούσε να προσφύγει σε Ειδικές Επιτροπές, προκειμένου να αποζημιωθεί σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών από τη Διοίκηση.

Συγκεκριμένα στο **άρθρο 5 παρ. 7** προβλεπόταν ότι : « Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του Ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45/Α), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρης αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις.» Με την ΥΑ ΔΙΣΚΠΟ/Φ.17/21936 (ΦΕΚ Β` 1391/2001) οριζόταν ότι : « Το κατώτερο όριο των 5.000 δραχμών, οι οποίες αντιστοιχούν σε 14,6 ευρώ, αναπροσαρμόζεται στις 6.815 δραχμές και αντιστοιχεί σε 20 ευρώ. Το ανώτερο όριο των 200.000 δραχμών, οι οποίες αντιστοιχούν σε 586,94 ευρώ, αναπροσαρμόζεται στις 204.450 δραχμές και αντιστοιχεί σε 600 ευρώ.» Ενώ στη συνέχεια η ΥΑ ΔΙΣΚΠΟ/Φ/17/ΟΙΚ 16787/2003 (ΦΕΚ 1278 Β`/2003) όριζε ότι : « Το κατώτερο όριο του χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 5 του Ν. 1943/91 όπως αναπροσαρμόστηκε με την απόφασή μας ΔΙΣΚΠΟ/Φ.17/21936/22.10.2001 ορίζεται σε 30 ευρώ».

Στη συνέχεια στο **άρθρο 5 παρ. 8** οριζόταν ότι : « Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνονται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως : α) **το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση**, β) **οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη**. Η απόφαση της Επιτροπής, που εκδίδεται μέσα σε δύο μήνες από την υποβολή της σχετικής αίτησης και μετά από εξέταση της συνδρομής των ανωτέρω προϋποθέσεων, κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο, καθώς και στην υπηρεσία που δεν ενήργησε μέσα στη νόμιμη προθεσμία και αποτελεί εντολή καταβολής στον πολίτη του ορισθέντος ποσού».

Ο αιτιολογικός λόγος που είχε θεσπιστεί η διαδικασία αποζημίωσης ήταν η λειτουργική αποτελεσματικότητα της Διοίκησης και η ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων προς τον πολίτη υπηρεσιών, ειδικότερα δε η δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών για την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών.

Όμως η ανωτέρω διοικητική διαδικασία αποζημίωσης του άρθρου 5 ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με το άρθρο 25 του Ν.4210/2013 (ΦΕΚ Α 254/21.11.2013). Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του Ν.4210/13 η κατάργηση της διαδικασίας θεσπίστηκε γιατί : « Η σύσταση των Ειδικών Επιτροπών Ελέγχου Εφαρμογής Νομοθεσίας σχετικά με την τήρηση των προθεσμιών της Διοίκησης για τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών προβλέπεται από την παρ. 2β' του άρθρου δεύτερου του Ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45/Α /9-3-1999), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του το άρθρου 11 του Ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44/Α /11-2-2004) και το άρθρο 7 του ν.3242/2004 (ΦΕΚ 102/Α /24-5-2004). Με τα άρθρα 6, 280 παρ.1 και 283 παρ.4 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/7-6-2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης», από την 1η Ιανουαρίου 2011, η αρμοδιότητα της λειτουργίας των Ειδικών Επιτροπών Ελέγχου Εφαρμογής Νομοθεσίας των Περιφερειών περιήλθε αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, με πεδίο ευθύνης τους τα όρια των καταργούμενων Περιφερειών στα οποία κάθε μια από αυτές εκτείνεται. Μετά τη σύσταση του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η Ειδική Επιτροπή Ελέγχου Εφαρμογής Νομοθεσίας που λειτουργούσε στη Γενική Γραμματεία του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, λειτουργεί πλέον στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (β' εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 1 του Π.Δ.65/2011(ΦΕΚ 147/Α/27-6-2011). Σήμερα, λειτουργούν συνολικά οκτώ (8) Ειδικές Επιτροπές Ελέγχου Εφαρμογής Νομοθεσίας. Έργο των Ειδικών Επιτροπών Ελέγχου Εφαρμογής Νομοθεσίας είναι η εξέταση των υποβαλλόμενων αιτημάτων και ο καθορισμός του χρηματικού ποσού που καταβάλλεται ως πλήρης αποζημίωση από τον οικείο φορέα στον αιτούντα, σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών για την διεκπεραίωση της αίτησης του, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2690/1999, όπως ισχύει. Το δικαίωμα των πολιτών για αποζημίωση λόγω της μη τήρησης των προθεσμιών διεκπεραίωσης των υποθέσεων τους από τη διοίκηση, προβλέπεται από τις παρ. 1-3 του άρθρου 7 του Ν.3242/2004 (Φ.Ε.Κ. 102/τ.Α/24-5-2004), όπως αυτές αντικατέστησαν τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν.1943/1991 (Φ.Ε.Κ. 50/τ.Α/11-4-1991). Σχετική είναι η Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών ΔΙΣΚΠΟ/ Φ.17/οικ/17170 /3-8-04 (Φ.Ε.Κ. 1226/Β/10-8-2004), με θέμα: «Τρόπος καταβολής αποζημίωσης πολιτών για τη μη τήρηση προθεσμιών διεκπεραίωσης υποθέσεων από τη Διοίκηση», που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν.3242/2004». Με τη σύσταση των ως άνω

Ειδικών Επιτροπών θεσμοθετήθηκε ειδικό όργανο έλεγχου της δράσης της Δημόσιας Διοίκησης, μέσω του οποίου ο πολίτης διεκδικούσε πλήρη αποζημίωση όταν η Διοίκηση δεν διεκπεραίωνε την υπόθεση του, εντός των προβλεπόμενων από την ισχύουσα νομοθεσία προθεσμιών. **Ωστόσο, κατά το χρονικό διάστημα της λειτουργίας τους θεσμοθετήθηκαν και άλλοι φορείς, όπως Ανεξάρτητες Αρχές και Ελεγκτικά Σώματα, οι οποίοι επιλαμβάνονται των καταγγελιών των πολιτών.** Άλλωστε, η μη έγκαιρη απάντηση σε αιτήσεις και αναφορές πολιτών συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. ιγ' της παρ. 1 του άρθρου 107 του Ν. 4057/2012 (Υ.Κ.) (ΦΕΚ 54/Α/14-3-2012). Συνεπώς τα δικαιώματα των πολιτών είναι κατοχυρωμένα και δεν υφίσταται λόγος ύπαρξης αλληλε-πικαλυπτόμενων δράσεων. Επιπροσθέτως, το διοικητικό βάρος που προκαλείται από τη λειτουργία των εν λόγω Επιτροπών, σε συνδυασμό με την υφιστάμενη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας καθιστούν επιβεβλημένη την ανάγκη εξοικονόμησης πόρων (π.χ. αναπαραγωγή αντιγράφων, εργατοώρες κλπ) και την αποφυγή σπατάλης διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού».

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Κατόπιν όλων των ανωτέρω, προκύπτει ότι **το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο για την καταβολή αποζημίωσης είναι η διεκδίκησή τους από το αρμόδιο δικαστήριο κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα** (ΕισΝΑΚ, που εισήχθη αρχικά με τον αναγκαστικό νόμο 2783/1941, επαναφέρθηκε σε ισχύ με το Νομοθετικό Διάταγμα της 7/10-5-1946, ΦΕΚ Α' 151 και κωδικοποιήθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 456/1984, ΦΕΚ Α' 64) και ειδικότερα με το άρθρο 105 *«Για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του δημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος ...»* και το άρθρο 106 *«Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων άρθρων εφαρμόζονται και για την ευθύνη των δήμων, των κοινοτήτων ή των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου από πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων που βρίσκονται στην υπηρεσία τους».*

Μόνο με βάση αυτές τις διατάξεις μπορεί ο πολίτης να διεκδικήσει αποζημίωση λόγω της παρέλευσης του χρονικού πλαισίου και εφόσον αποδειχθεί το ύψος της ζημίας (περιουσιακής ή ηθικής) και ο αιτιώδης σύνδεσμος της ζημίας με την συμπεριφορά του υπαλλήλου.

Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι **για να έχουμε μια ορθή και λειτουργική διοίκηση** οφείλουν οι λειτουργοί της να διέπονται από αίσθημα ευθύνης, επαγγελματισμού και ακεραιότητας. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, οι υπάλληλοι οφείλουν να ενεργούν με βάση τις ισχύουσες νομικές διατάξεις που διέπουν το Σύνταγμα, το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, τους Νόμους, τα Προεδρικά Διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις της Διοίκησης.

Οι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν πάντα να έχουν υπόψιν τους ότι κατά την εφαρμογή των άρθρων 1 παρ. 3. και 103 παρ. 1 του Συντάγματος οι **κρατικές εξουσίες υπάρχουν υπέρ του λαού και οι υπάλληλοι που τις ασκούν τίθενται στην Υπηρεσία του λαού.**

Με γνώμονα τα ανωτέρω, οι υπάλληλοι οφείλουν να λειτουργούν εντός των νομίμων χρονικών πλαισίων και να μην παραβιάζουν την υποχρέωση τους αυτή καθώς τέτοια συμπεριφορά **γεννά ευθύνη αποζημίωσης** για το αρμόδιο όργανο, όπως ανωτέρω αναλύθηκε.

Στην υπό κρίση περίπτωση ο δημότης απεύθυνε αίτημα στη διοίκηση στις 22-8-2016 και έλαβε απάντηση στις 4-4-2017, **γεγονός που μπορεί** να δικαιολογήσει την πρόκληση βλάβης και ο μόνος επανορθωτικός μηχανισμός αποζημίωσης είναι οι εισαγωγικές διατάξεις του ΑΚ 105-106 και η προσφυγή στα αρμόδια Δικαστήρια. Σύμφωνα με την απόφαση 2663/2013 ΑΠ : “Η αποζημίωση περιλαμβάνει τη μείωση της περιουσίας (θετική ζημία) καθώς και το διαφυγόν κέρδος εκείνο δηλαδή ποτ προσδοκά κανείς με πιθανότητα σύμφωνα με τη συνηθισμένη πορεία των πραγμάτων ή τις ειδικές περιστάσεις και ιδίως τα προπαρασκευαστικά μέτρα που έχουν ληφθεί. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι τα περιστατικά που προσδιορίζουν την προσδοκία ορισμένου κέρδους, με βάση την, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, πιθανότητα, καθώς και οι ειδικές περιστάσεις και τα ληφθέντα προπαρασκευαστικά μέτρα, πρέπει, να εκτίθενται αναλυτικά. Δεν αρκεί δηλαδή η αφηρημένη επανάληψη των ως άνω εκφράσεων , ούτε του συνολικώς φερόμενου ως διαφυγόντος κέρδους, αλλ` απαιτείται η εξειδικευμένη και λεπτομερής, κατά περίπτωση, μνεία των συγκεκριμένων περιστατικών, περιστάσεων και μέτρων, που καθιστούσαν πιθανό το κέρδος ως προς τα επί μέρους κονδύλια, καθώς και ιδιαίτερη επίκληση των κονδυλίων αυτών, ώστε να μπορεί να διαταχθεί απόδειξη”. Όλα τα ανωτέρω εκφεύγουν των αρμοδιοτήτων του Συμπαραστάτη και εισέρχονται στη σφαίρα απονομής δικαιοσύνης. Καθήκον του δικαστή και θεμελιώδης δικονομική αρχή του Δικαίου Αποδείξεως είναι η ανεύρεση της αλήθειας που γίνονται με τους ακνονες που ορίζει ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας.

Κοζάνη 16-5-2017

Η ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ